

**ეთიკის კომისიის
ზეპირი
რ ე კ ო მ ე ნ დ ა ც ი ა**

შეკითხვის კომისიაში შემოსვლის თარიღი: 13.05.2013

შეკითხვის რეგისტრაციის ნომერი: 006/13

შეკითხვა:

ადვოკატი 2008 წლიდან ახორციელებდა კლიენტის წარმომადგენლობას სადავო ქონებასთან დაკავშირებულ საქმეზე. სასამართლო პროცესის შედეგებით ვერ მოხერხდა სადავო ბინის დაბრუნება, რადგან ნივთი სახელმწიფოს საკუთრებაში იყო გადასული. დაახლოებით 1 წლის შემდეგ, ადვოკატს დაუკავშირდა პირი, რომელსაც სურდა ბინის გაყიდვაში დახმარება. აღმოჩნდა, რომ ეს სწორედ ის სადავო ბინა იყო, რომლის დაბრუნებასაც ითხოვდა ადვოკატის კლიენტი. სახელმწიფომ ბინის გამყიდველს გადასცა ქონება სასამართლო პროცესის შემდეგ. ადვოკატის განცხადებით, ბინის გაყიდვა დააზიანებდა მისი კლიენტის ინტერესებს, რომელთანაც რწმუნებულება და ზეპირი შეთანხმება კვლავ აკავშირებდა. ბინის გაყიდვით დაინტერესებულ პირთან არ დაწყებულა ადვოკატ-კლიენტის ურთიერთობა, მან ადვოკატს მხოლოდ ე.წ. მაკლერის როლის შესრულება სთხოვა მისი დიდი სანაცნობო წრის გამო. ხომ არ წარმოიშობა ინტერესთა კონფლიქტი? უნდა დაეხმაროს თუ არა ბინის გამყიდველს ადვოკატი?

ანალიზი:

ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-5 მუხლი:

„ადვოკატმა ყოველთვის უნდა იმოქმედოს კლიენტის ინტერესებიდან გამომდინარე და დააყენოს ისინი პირადი და სხვა პირების ინტერესებზე მაღლა. თუმცა, კლიენტის ინტერესების დასაცავად ადვოკატის მოქმედებები უნდა შეესაბამებოდეს კანონმდებლობას და ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსს.“

ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-6 მუხლი:

1. ადვოკატს უფლება არა აქვს პროფესიული რჩევა მისცეს ან წარმოადგინოს ორი ან მეტი კლიენტი ერთი და იგივე ან ერთმანეთთან დაკავშირებულ საქმეზე, თუკი აღნიშნული კლიენტების ინტერესებს შორის არსებობს ინტერესთა კონფლიქტი ან მისი წარმოქმნის მნიშვნელოვანი საფრთხე.

2. ინტერესთა კონფლიქტი არსებობს იმ შემთხვევებშიც, როდესაც:

ა) ადვოკატის ვალდებულებები ორი ან მეტი კლიენტის წარმომადგენლობისას ერთი და იგივე ან ერთმანეთთან დაკავშირებულ საქმეში ურთიერთსაწინააღმდეგო ან არსებობს ასეთი წინააღმდეგობის წარმოშობის მნიშვნელოვანი საფრთხე.

ბ) კლიენტის ინტერესების შესაბამისად მოქმედების ვალდებულება ეწინააღმდეგება, ან არსებობს ასეთი წინააღმდეგობის წარმოშობის მნიშვნელოვანი საფრთხე ამ ადვოკატის ან მასთან დაკავშირებული პირის ინტერესებთან.

3. ერთ საადვოკატო ბიუროში (ოფისში, კანტორაში, იურიდიულ ფირმაში და ა.შ.) მომუშავე ადვოკატებს უფლება არა აქვთ მისცენ პროფესიული რჩევა ან წარმოადგინონ რამდენიმე პირი (კლიენტი) ერთი და იგივე ან ერთმანეთთან დაკავშირებულ საქმეზე, თუკი აღნიშნულ კლიენტებს შორის არსებობს ინტერესთა კონფლიქტი ან მისი წარმოქმნის მნიშვნელოვანი საფრთხე.

4. ინტერესთა კონფლიქტის დაუშვებლობა ვრცელდება იმ შემთხვევებზეც, როდესაც ინტერესთა კონფლიქტი ან მისი წარმოქმნის საფრთხე წარმოიშობა საქმის წარმოების პროცესში.

5. ადვოკატი ვალდებულია შეწყვიტოს ყველა კლიენტის საქმის წარმოება, რომელთა ინტერესებსაც იგი წარმოადგენდა, თუკი კლიენტებს შორის წარმოიქმნა ინტერესთა კონფლიქტი მოცემულ ან დაკავშირებულ საქმეზე და არსებობს ადვოკატის მიმართ ნდობის დარღვევის და/ან კონფიდენციალობის ხელყოფის საფრთხე.

ეთიკის კომისიამ დისციპლინურ საქმეზე №019/12 2012 წლის 02 აგვისტოს გადაწყვეტილებით დაადგინა: „ადვოკატმა კლიენტის ინტერესების დაცვისას თავი უნდა აარიდოს ინტერესთა კონფლიქტის შემთხვევებს და კლიენტის წარმომადგენლობა განახორციელოს იმგვარად, როგორც კლიენტი იმოქმედებდა საკუთარი ინტერესებისათვის შესაბამისი ცოდნის, უნარისა და დროის არსებობის შემთხვევაში.“

ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-6 მუხლი ამომწურავად ადგენს ინტერესთა კონფლიქტის შემთხვევებს სახელშეკრულებო ურთიერთობაში მყოფ კლიენტებს შორის, რომელთა აუცილებელი პირობაა ადვოკატის მიერ პროფესიული რჩევის მიცემა ან წარმომადგენლობის განხორციელება. მოცემულ შემთხვევაში ადვოკატი არ ახორციელებდა ბინის გამყიდველის წარმომადგენლობას და არ არსებობდა ადვოკატ-კლიენტის ურთიერთობა.

ინტერესთა კონფლიქტი არსებობს იმ შემთხვევაშიც, როდესაც კლიენტის ინტერესების შესაბამისად მოქმედების ვალდებულება ეწინააღმდეგება ადვოკატის ან მასთან დაკავშირებული პირის ინტერესებს. ბინის არ გამყიდველი განიხილება დაკავშირებულ პირად, ვინაიდან საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით დაკავშირებული პირი განიმარტება, როგორც „ფიზიკურ პირთან ნათესაური კავშირის მქონე ის პირი, რომელიც, საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის თანახმად, კანონისმიერ მემკვიდრეთა წრიდან I და II რიგში ირიცხება; საწარმო, რომელშიც პირი პირდაპირ ან არაპირდაპირ ფლობს ისეთ წილს, რომელიც მას პრაქტიკულ

საშუალებას აძლევს, ზემოქმედება მოახდინოს ამ საწარმოს გადაწყვეტილებებზე; იმ საწარმოს მმართველი ორგანოს წევრი, რომელშიც პირი პირდაპირ ან არაპირდაპირ ფლობს ისეთ წილს, რომელიც მას პრაქტიკულ საშუალებას აძლევს, ზემოქმედება მოახდინოს ამ საწარმოს გადაწყვეტილებებზე.“ („გადახდისუუნარობის საქმის წარმოების შესახებ“, 2007 წლის 28 მარტი, მუხლი 3, საქართველოს კანონი „ფასიანი ქაღალდების ბაზრის შესახებ“, 1998 წლის 24 დეკემბერი, მუხლი 2). შესაბამისად, ბინის გამყიდველი არ არის ადვოკატთან დაკავშირებული პირი.

კლიენტის ინტერესების უპირატესობის პრინციპიდან გამომდინარე, ადვოკატის მიერ კლიენტისათვის მიცემული რჩევა და განხორციელებული წარმომადგენლობა შესაბამისობაში უნდა იყოს კლიენტის ინტერესებთან და მიზნად უნდა ისახავდეს კლიენტის ინტერესების დაცვას, პირად და სხვა პირთა ინტერესებთან უპირატესობის გათვალისწინებით.

ეთიკის კომისიამ დისციპლინურ საქმეზე №022/11 2011 წლის 03 ივნისის გადაწყვეტილებით დაადგინა: „კლიენტის ინტერესების საწინააღმდეგო ქმედებების განხორციელება შეიძლება შეფასდეს კლიენტის მიერ ადვოკატისათვის მინიჭებული მინდობილობის ბოროტად გამოყენებად და უარყოფითად აისახოს კლიენტსა და ადვოკატს შორის ნდობაზე დაფუძნებულ ურთიერთობაზე, ასევე, ადვოკატთა პროფესიულ კორპორატიულ ინტერესსზეც. ადვოკატი მხოლოდ კლიენტის ინტერესების პრიორიტეტულობის გათვალისწინებით უნდა მოქმედებდეს, რაც გულისხმობს, რომ კლიენტის ინტერესები ადვოკატის პირად ინტერესებზე ან სხვა პირთა ინტერესებზე მაღლა უნდა განიხილებოდეს.“

მოცემულ შემთხვევაში ბინის გამყიდველის დახმარება, ადვოკატის განცხადებით, ზიანს მიაყენებდა მისი კლიენტის ინტერესებს, რომელთანაც ძალაში იყო რწმუნებულება და ზეპირი შეთანხმება საადვოკატო მომსახურების გაწევის თაობაზე. კლიენტს, ბინის გაყიდვის შემთხვევაში, სავარაუდოდ, უფრო გაუჭირდებოდა მასზე საკუთრების მოპოვება. შესაბამისად, ბინის გაყიდვით დაინტერესებული პირის ინტერესების დაცვა დგება კლიენტის ინტერესების განხორციელებაზე მაღლა, რაც წარმოადგენს კლიენტის ინტერესების უპირატესობის პრინციპის დარღვევას.

დასკვნა:

ადვოკატის მიერ იმ პირის, რომელიც არ არის კლიენტი, ინტერესების განხორციელება იმ შემთხვევაში, როდესაც ასეთი მოქმედებით შესაძლოა ზიანი მიადგეს კლიენტის ინტერესების განხორციელებას, წარმოადგენს კლიენტის ინტერესების უპირატესობის პრინციპის დარღვევას. ადვოკატი, როგორც თავისუფალი პროფესიის პირი, თავად გადაწყვეტს, რომელი საქმის წარმოებას დათანხმდეს. ჰიპოთეტურ შეკითხვაში მოცემული ფაქტობრივი გარემოებებიდან გამომდინარე, ადვოკატი არ არის ვალდებული აღმოუჩინოს დახმარება იმ პირს, რომლის ინტერესებიც შესაძლოა წინააღმდეგობაში მოვიდეს არსებული ან ყოფილი კლიენტის ინტერესებთან.

ეთიკის კომისიის მიერ გაცემული რეკომენდაცია არის მხოლოდ სარეკომენდაციო მოსაზრება და არ არის სავალდებულო ეთიკის კომისიის ან სასამართლოს მიერ რომელიმე დისციპლინური საქმის განხილვისას.